

Tulosohjaukseen liittyvä lainsäädäntö

Tulosohjauksesta ei ole säädetty erillislakia vaan tulosohjausta koskevat tai siihen liittyvät säännökset on sisällytetty useampaan eri säädökseen. Tärkeimmät säädökset ovat perustuslain (731/1999) ohella valtioneuvoston ohjesääntö (262/2003) sekä valtion talousarviosta annettu laki (423/1988) ja asetus (1243/1992).

Perustuslaki

Perustuslain 3 §:n mukaan lainsäädäntövaltaa käyttää eduskunta, joka päättää myös valtionaloudesta. Eduskunta käyttää valtionaloudellista päätösvaltaa päättämällä varainhoitovuodeksi kerrallaan valtion talousarvion. Valtionaloudellista päätösvaltaa eduskunta käyttää myös säätämällä valtionaloutta koskevan lainsäädännön ja siinä erityisesti säätämällä lakeja, jotka aiheuttavat valtiolle menoja sekä säätämällä veroista laeilla.

Eduskunnan tehtävänä on myös valvoa valtion taloudenhoitoa ja valtion talousarvion noudattamista. Eduskunnan valvontatehtävän toteuttamiseksi hallitus on eduskunnalle tilivelvollinen. Perustuslain 46 §:n 1 momentissa säädetään, että hallituksen tulee antaa vuosittain eduskunnalle kertomus toiminnastaan sekä niistä toimenpiteistä, joihin se on eduskunnan päätösten johdosta ryhtynyt, samoin kuin kertomus valtionalouden hoidosta ja talousarvion noudattamisesta.

Valtioneuvoston ohjesääntö

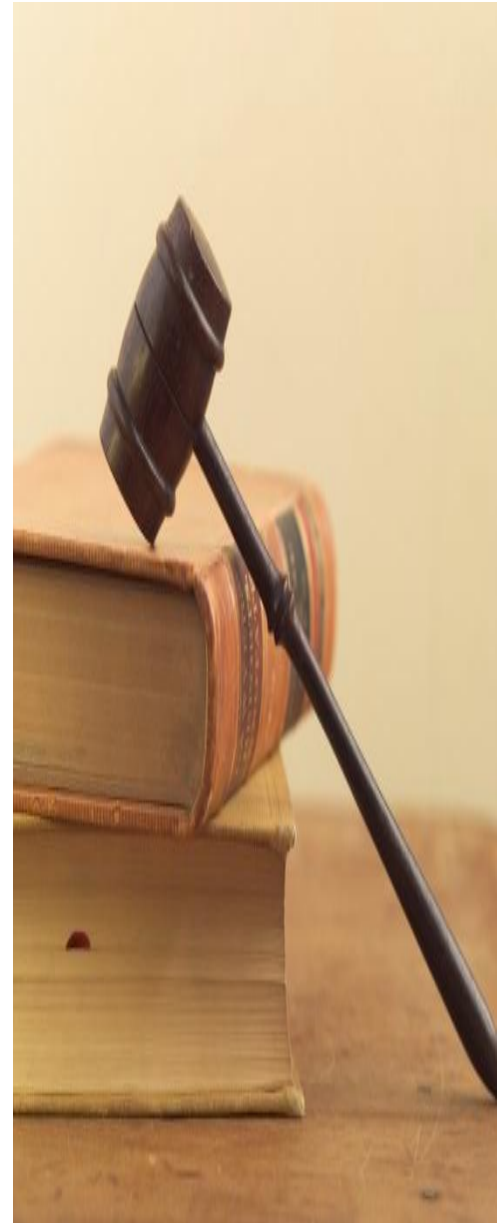
Valtioneuvoston ohjesääntö sisältää ministeriöiden tulosohjausta koskevan toimivaltasäännöksen. Sen 11 §:n mukaan kaikkien ministeriöiden tulee käsitellä oman toimialansa tulosohjausasiat. Tämä säännös valtuuttaa ministeriöt käyttämään toimivaltaa hallinnonalojensa tulosohjauksessa.

Talousarviolaki ja -asetus

Valtion talousarviosta, taloushallinnosta, varallisuuden- ja velanhoidosta, taloudenhoidon ohjauksesta ja sisäisestä valvonnasta sekä tilinpäätöksestä säädetään talousarviolaisissa. Talousarviolaisissa säädetään myös ministeriöiden ja virastojen toiminta- ja taloussuunnittelusta.

Talousarviolain 12 §:n mukaan ministeriöiden on suunniteltava toimialansa yhteiskunnallista vaikuttavuutta sekä hallinnonalansa taloutta ja toiminnallista tuloksellisuutta usean vuoden aikavälillä. Niin ikään virastojen ja laitosten on suunniteltava toimintaansa ja taloutensa sekä tuloksellisuuttaan usean vuoden aikavälillä. Suunnittelun on tuotettava valtion talousarvion valmistelussa sekä valtioneuvoston johdolla muutoin tehtävässä valtionalouden suunnittelussa tarvittavat tiedot.

Talousarvioasetus sisältää tarkempia säännöksiä mm. valtion talousarviosta, toiminta- ja taloussuunnittelusta ja taloushallinnosta. Tulosohjauksen tulosprisma pohjautuu talousarvioasetuksen 65 §:ään.

Tulosohjaukseen liittyviä säädöksiä:
katso erityisesti perustuslaki 3 ja 46 §:t,
VNOS 11 §, TAL 12 §, TAA 65 §